

jestat Kongen, et Udkast til et provisforliff Skolereglement for Færøerne. Der blev indhentet de færøiske Embedsmænds Betænkning derover, det blev forelagt de roestidske Stander og vedtaget. Vel reiste der sig en stærk Opposition derimod, navnlig fra det geistlige Medlem for Langeland, men forglæves. Al Opposition maatte forstumme for den gamle Melodie: de færøiske Embedsmænd ere hørte; hvor kan der da være nogen Tvivl om, at Folkets og Landets Lary er taget i Betragtning! Denne Melodie har imidlertid altid lydt meget skurrende i mine Øren; de saa Færinger, der være her i Byen, sørgede ogsaa for, at Færingerne igjennem Præsens bleve bibrægte et tydeligt Begreb om, hvad man havde Stinde at gjøre med dem, og der reiste sig derfor ogsaa en stærk Opposition paa Færøerne imod Skolereglementet. En Deputation af nogle Færinger reiste herved til Kjøbenhavn, de fremsillede sig for Kongen og besvarede sig over den Nød, hvori de vare stiede. Erkjendelsen af, at Skolereglementet i den Grad stred imod de locale Giendommeligheder, at det ikke lod sig gjenneføre, blev mere og mere almindelig og gik omstøder over i Embedsmændenes Bevidsthed. Man saae sig derfor nødsaget til først at suspendere Bestemmelserne og senere at omarbejde dem. Deraf seer man altsaa Frugten af ene og alene at lytte til, hvad Embedsmændene paa Færøerne sige, og hvad man kan udrette, naar Folket standhaftig holder ud. Herved er det imidlertid ikke godtgjort, at det er rigtigt at bøie sig for denne Opposition, eller om man ikke heller burde, om ikke ganske, saa dog i det Væsentlige, have gjenneført den engang lagte Plan. Jeg erkjender meget gjerne, at Hjemmeunderviisningen ingenlunde tilfredsstiller alle de Fordringer, der bør gjøres til en henstigtsmæssig Underviisning. Den hindrer de forskjellige Individuers Berørelse og hæmmer forsaavidt Udviklingen; den giver Anledning til, om ikke en Stagnation, saa dog langsomme Fremskridt i Dplysningen, og den indskrænker sig for det meste til Religionsunderviisningen og berøver saaledes den oppvoxende Ungdom Udgang til de fleste andre Kundskaber, som den maa være i Besiddelse af, naar den,

saaledes som vi nu haabe, skal tildeles en større Frihed, end den hidtil har været i Besiddelse af, ikke at tale om, at EwangsSkolevæsenet har slappet Forældrenes Lyst til og berøvet dem endeel af den Færdighed, som de hidtil havde i selv at undervise deres Børn; men det kan vistnok ikke benegtes, at det nuværende Skolevæsen paa Færøerne er langt uhenstigtsmæssigere end Hjemmeunderviisningen. Paa Grund af de locale Giendommeligheder kan der nemlig kun paa yderst faa Steder indføres de saakaldte faste Skoler eller en stadig Underviisning, og man maa derfor lade sig nøie med det saakaldte Omgangs-Skolevæsen, der bestaaer deri, at Lærerne reise omkring fra Sted til Sted og undervise en otte Dages Tid; men naar de, efterat have undervist i 8 Dage, vende tilbage efter en 5 å 6 Uger, da er det klart, at Børnene have glemt det Meste af det, de have lært i de 8 Dage. Betingelsen for denne Underviisning er altsaa, at Forældrene maae gaae Haand i Haand med Lærerne; men da Forældrene for det meste undervise paa en anden Maade end Lærerne, giver dette Anledning til en Disharmoni i Underviisningen, der navnlig virker meget skadelig paa Børnene, forsaavidt Religionsunderviisningen angaaer. Dertil kommer, at Udgifterne til Skolevæsenet have været lignede paa hele Fordegsøjet paa Færøerne, skøndt, saaledes som jeg har anført, kun de Færreste saae nogen synderlig Nytte deraf. Dette har ogsaa været Noget, der især har givet Anledning til den Misnøie, der har hersket paa Færøerne over Skolereglementet. Naar hertil kommer, at det er en nødvendig Betingelse forat Skolevæsenet skal trives, at man sørger for duelige Lærere, hvilket man ikke har gjort, da troer jeg rigtignok, at det vanskelige Spørgsmaal: Hvorledes bør Underviisningen ordnes paa Færøerne? ikke kan besvares paa anden Maade, end saaledes som i det foreliggende Udkast, nemlig at der i Thorshavn indrettes ikke alene en højere Underviisningsanstalt, der er tilgængelig for hele Landet, men ogsaa paa Grund af denne Byes større Folkemængde en Almue-skole, medens det derimod overlades til Bøerne paa de øvrige Steder at ordne Skole-